

VPLIV A. F. OF L. IZRIVAN IZ ODBOROV NRA

ADMINISTRACIJA IN UNIJE NA RAZPOTJU

Napačna taktika, ki jo goji Ameriška delavska federacija, slabi njen moč

Trdrovatno zametavanje industrialnih unij ima za ameriško delavstvo težke posledice

A MERIŠKA delavska federacija je prišla pri Rooseveltovi administraciji že v popolno nemilost. Navidezno prijavo do organiziranega delavstva se je pričelo v vladnih krogih ohlajati že lansko pomlad. V jeseni odnošaji že niso bili več prijateljski in to zimo so postali povsem nezaupljivi. Vzroka sta dva: Prvič, krogci, ki so zastopani v Rooseveltovi administraciji, niso bili kljub svojemu "liberalizmu" niti prej posebno naklonjeni strokovnim organizacijam A. F. of L., niti ne drugim, zdaj pa jih smatrajo celo v oviro new dealu. Drugič, Ameriška delavska federacija je v številu članov v unijah in posebno še politično prešibka organizacija, da si bi mogla izvajati vpliv odločajoče vrednosti.

V prošlih dveh letih je našla ljeta tekma za premoč med A. F. of L. in kompanijskimi unijami. V veliko šodo delavstvu so slednje v marsikaterem obratu veliko jače, kakor pa svobodne unije. Kompanije imajo pač več prilike s pomočjo svojih bossov, zavarovalnik in raznih drugih vabil "organizirati" svoje delavce, kakor pa zunanja unija. Kdor pristopi v "zunanjo" unijo, se izpostavi nevarnosti odslovitve. Kompanije so posebno v prešem letu vrgle na cesto veliko delavcev samo zato, ker so pristopili "zunanjo" uniju. Odslovjeni delavci so smatrali, da je točka 7A v NJRA reš veljavna in da jih bo vlada protektirala. Delavski odbor v NRA pod kontrolo bivšega njenega načelnika Hugh Johnsona je to parkrat poskušal, ampak sodišča, bogastvo in vpliv trustov je končno vsak tak spor odločil v korist deladajcev. Vsled tega so začeli v Washingtonu resno premisljevati, če ni bila tista točka v Niri odveč in v skolo Rooseveltovemu programu za ekonomsko okrevanje dejel.

Tako je vlada spremenila svojo taktiko in obrnila A. F. of L. hrbet. Zdaj posluša nasvetne unijski voditeljev le v tistih obratih, v katerih so delavci unije A. F. of L. večini. Do zadnje jeseni je prevladovalo v NRA in v narodnem delavskem odboru pravilo, da je A. F. of L. edina logična predstavnica delavcev.

To je minilo. A. F. of L. mora delavce najprej organizirati in izvojevati priznanje njihovim unijam, potem šele bo "upoštevana" kot njihova predstavnica tudi v vladnih krogih. Ako ne bi bilo vodstvo A. F. of L. toliko let zametavalo in-

dustriale oblike organizacije in pa neodvisne delavske politične akcije, si bi demokratska stranka z Rooseveltom na čelu ne upala tako enostavno pogaziti svoje obljube. Tako pa je delavstvo spet tam, kar se pravijo tiče, kakor je bilo pred "new dealom". Zal, da se čitajem kapitalističnega tiska ne more zapasti tě resnice, ker ga zdaj slepi z "rdečarsko" nevarnostjo.

"Volitve" v Jugoslaviji

Iz Dunaja poročajo, da se je pričela v Jugoslaviji dne 9. februarja vočna kampanja za volitve poslavcev in skupčino, ki se vrše v nedeljo 5. maja. Sedanja je bila razpuščena, ker je prevelika skupina poslavcev vladne stranke začela kljubovati politiki premierja Bogoljuba Jevtića.

Volitve seveda ne bodo svobodne in opozicija, ki je res opozicija, bo brez kandidatov.

Velika delavska manifestacija v Franciji

Dne 10. februarja je manifestiralo v Parizu nad 30,000 socialističnih in komunističnih delavcev v spomin 19. žrtv, ki so padle na pariških ulicah v lanskih političnih bojih. Demonstranti so korakali mimo spomenika republike, kjer je vsakdo izmed njih vrgel k njemu rdečo rožo, da počasti geslo na spomeniku, "Svoboda, enakost, bratstvo". Kup rož je zrastel 10. čevljev visoko. Potem so jih odpeljali na pokopališče ter jih položili na grobovne lanskih žrtv. Manifestacija je minila brez boja s policijo, ki je prvotno prepovedala, potem pa dovolila pod pogojem, da ne bo nihče nosil napisov.

Ako ne bi bilo vodstvo A. F. of L. toliko let zametavalo in-

Vmešavanja ameriških klerikalcev v zadeve mehiške republike

V Zedinjenih državah je kriza veliko bolj občutna, kakor pa v sedanji republiki Mehiki. V temu je zelo mnogim poslancem potrebo dvigniti svoj glas "za potlačenje, persekitiranje ljudstva okraju Rio Grande". Dne 8. feb. je bila v raspravi resolucija kongresnika Higginsa, v kateri zahteva intervencijo Zed. držav v Mehiki ali pa preklic priznanja sedanja mehiške vlade, kar bi pomenilo svobodno podpiranje revolucije v Mehiki za obrambo "persekitiranih katoličev". Kongresnik William P. Connery je v debati rohnel zoper vlado Mehike, če, da uporablja vojaštvo v podpiranje starodavnega prizadevanja pomagati paganismu in ateizmu.

"Zedinjene države naj umaknemo priznanje mehiških vlad, razen, ako prenehate z zatrjanjem vere," je vpli pobožni Connery. Trdil je, da ameriški poslanik Josephus Daniels "kooperira s tirani v Mehiki za zaščititev njenega ljudstva."

Kongresnik Tom Blanton iz Texasa je odgovarjal zagovornikom mehiškega klerikalizma, da ne verjam, da je dolžnost Zed. držav ureslavati se v notranje zadeve Mehike ali katerekolik druge države. Ob enem je pobožnemu Conneryju svetoval, da naj običa Mehiko, pa bo dobil o razmerah v nji drugačno sliko.

Kongres seveda ni vpošteval zadeve klerikalnih poslavcev, toda valic temu ima mehiška republika v klerikalizmu Zed. držav zdaj svoje najnevarenejše nasprotiva. Nobena tajnost ni, da ga podpirajo tudi kapitalisti, ki bi radi ohramili posest in kontrolo nad prirodnimi zakladi Mehike, katero so imeli prej. Preko meje utihtopljaljivo orožje in ob enem financirajo v Mehiki "revolucionarno" gibanje za strmolagovanje sedanja "brezbožne in tiranske vlade".

Zupan Simpson na shodu v Detroitu

James Simpson, nedavno izvoljeni socialistični župan mesta Toronto v Kanadi, bo dne 22. feb. govoril na socialističnem shodu v Detroitu.

Vojne priprave proti Etiopiji

Italija pošilja v svoje kolonije ob Etiopiji čezdaj več vojakov, očvidno v namenu, da se polasti te nominalno še neodvisne afriške dežele.

Še ena železniška nezgoda v USSR

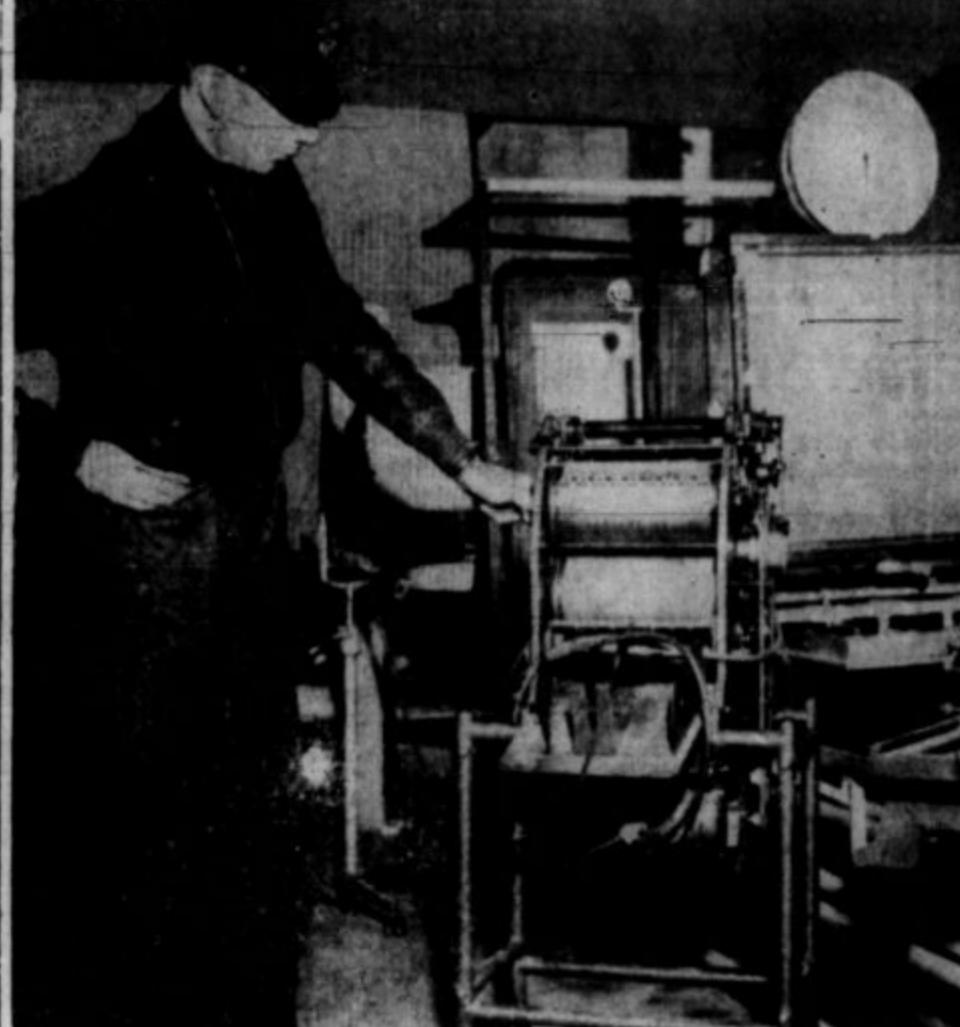
Dne 10. februarja se je dogodila blizu Saratova velika železniška nezgoda, v kateri je izgubilo življenje 18 ljudi. To je bila že tretja velika železniška katastrofa v zadnjih 5. tednih. Poslednja nesreča se je dogodila, ker sta se dva vlaka zatele drug v druga. Poročilo pravi, da je nezgoda povzročila površnost delavcev v dajanju signalov. Čaka jih smrtna kazzena.

John Terčelj gre na agitacijo v Detroit

"Poglejte, kako je Hitler bil brezposelnost v Nemčiji petih na dva v četrtek milijona," je vplil nacijski tisk in nacistični govorniki v radiu.

Ampak to zmanjšanje brezposelnosti je bilo umetno, kajti vlada je mobilizirala mlade fante v prisilna javna dela, kjer so deležni le hrane in po nekaj centov na dan "za tobak", stalno zaposleni pa so morali deliti delo z brezposelnimi. Tako je bila beda v Nemčiji razdeljena na čimveč lju-

POSPEŠEVATELJI INFLACIJE

V Zed. državah je v prometu več milijonov dolarjev ponarejenega denarja, največ papirnatega, pa tudi kovanega je veliko. Vladni krogri pravijo, da ga ni bilo nikdar toliko kakor sedaj. V Toledo, O., so odkrili tiskarno, ki se je oglašala za litografijo, toda v resnicu je bila opremljena s strojem za tiskanje denarja. Del tege velikega stroja je na tej sliki. Denar, ki ga je tiskala, je izborn posnetek pravih bankovcev.

Beleške o delu soc. stranke

Norman Thomas in drugi v radiu. — Socialistični poslanec in Hearstova gonja v Wisconsinu

Na dan obletnice Washingtonovega rojstva v petek 22. februarja sklicuje ameriška socialistična stranka shode v ga kontrolirajo LaFollettovi progresivi, odlöčil, da naj se v univerzi uvede preiskava, ki naj dozene dejstva in "enkrat za vselej stori konec Hearstovi goni."

Z dnem 28. februarja se prične serija socialističnih govorov v radiu, ki jih bo čuti sledenih postaj National Broadcasting kompanije: WJZ (New York), WBAL (Baltimore), WBZ (Boston), WENR (Chicago), WGAR (Cleveland), WCKY (Covington), KWCR (Cedar Rapids), WJR (Detroit), KSO (Des Moines), WREN (Kansas City), KDKA (Pittsburgh), WHAM (Rochester), KWK (St. Louis), WBZA (Springfield), WSYR (Syracuse), KOIL (Council Bluffs) in WMAL (Washington).

Dne 28. februarja bo govoril Norman Thomas, 4. aprila Harry W. Laidler, 9. maja Broadus Mitchell, 16. maja Norman Thomas in 23. maja spet Harry W. Laidler. Govori bodo od 10:00 do 11. zvečer, vzhodni standard čas, ali od 9:30 do 10., centralni standard čas. — Hearstovo časopisje je razkricalo daleč naokrog, da je

wisconsinska univerza gnezdro za waljenje boljševikov.

Vsled tega je wisconsinski senat, ki ga kontrolirajo LaFollettovi progresivi, odlöčil, da naj se v univerzi uvede preiskava, ki naj dozene dejstva in "enkrat za vselej stori konec Hearstovi goni" proti rdečarjem.

"V Dane County, kjer univerza baje producira komuniste na vatle, je bilo zadnjih odanih 47,000 glasov za stare stranke in le 57 glasov za komuniste. Ali se Hearst boji, da bo teh 57 volilcev zrušilo njegovo ameriške institucije? Torej nehajmo s farso!"

Pri glasovanju je bila senata resolucija poražena z 58.

proti 34. glasovi.

Legislativni odbor socialistične stranke v Wisconsinu je

predložil s pomočjo socialističnih poslavcev v zakonodajni načrt, ki določa med drugim ustavitev državne korporacije, ki bi si pridobil kontrolo nad prirodnimi viri, vodila obrate za produciranje izdelkov, ku-

povala in razpečevala potrebne štence in sploh storila vse v svoji moći za izboljšanje ameriškega življenskega standarda. V ta namen bi država imela svojo banko, trge za razpečevanje poljskih pridelkov, svoje elektrarne itd. Načrt dalje predlaže, da naj se ustava države preuredi, da bo dovoljen Nadaljevanje na 5. strani.)

Legislativni odbor socialistične stranke v Wisconsinu je predložil s pomočjo socialističnih poslavcev v zakonodajni načrt, ki določa med drugim ustavitev državne korporacije, ki bi si pridobil kontrolo nad prirodnimi viri, vodila obrate za produciranje izdelkov, ku-

povala in razpečevala potrebne

štence in sploh storila vse v svoji moći za izboljšanje ameriškega življenskega standarda. V ta namen bi država imela svojo banko, trge za razpečevanje poljskih pridelkov, svoje elektrarne itd. Načrt dalje predlaže, da naj se ustava države preuredi, da bo dovoljen Nadaljevanje na 5. strani.)

APEL AGITACIJSKEGA ODSEKA V PRID JAČANJA NAŠIH AKTIVNOSTI

"Majski Glas" in "Proletarčev" jubilej. — Proč z mlačnostjo in hibami v našem pokretu

SODRUGI!

EKSEKUTIVA JSZ je na svoji seji dne 1. februarja dala agitacijskemu odboru nalogu storiti vse potrebne korake v svrhu, da se pospeši agitacijo za razširjenje "Proletarca", za ojačanje klubov JSZ in za MAJSKI GLAS, ki izide v začetku aprila t. l. kot jubilejna izdaja k 30-letnici Proletarca.

Sodrugi! Nočemo dolgih besed in lepih fraz, katere končno ostanejo le na papirju — zato kličemo prav na kratko: Takoj na delo! Proletarčev ni samo glasilo JSZ, ampak je središče vsega pravega naprednega dela med slovenskimi delaveci v Ameriki. Proletarčev je ognjišče razredne borbe in delavske zavesti med nami. Da proslavimo ta izredni jubilej enega izmed najstarejših socialističnih listov v Ameriki čimbolj impozantno, smo sklenili posvetiti letošnji Majski Glas proslavitvi 30-letnice Proletarca. Izšel bo na 100 straneh s prvorstnim gradivom, neoziraje se na večlike poteškoče in stroške, ki jih bomo imeli. Mi vemo, da ste vi, sodrugi, z nami. Mi vemo, da boste šli v akcijo, da bo to podvzetje uspelo; da boste nabirali načrtnine in oglase, tako, da bo ta jubilejna izdaja ne samo moralen, ampak tudi finančni uspeh.

Te dni so bila klubom in posameznikom poslana pisma o cenah oglasov in druga navodila z ozirom na agitacijo za Majski Glas.

Se nekaj: Na prošli seji agitacijskega odseka JSZ smo razpravljali o našem lanskem zboru JSZ in o agitaciji. Nekaj je nekje narobe... Aktivnosti so nezadostne in življena primanjkuje.

Za zelo koristne so se izkazale Konference JSZ in društvo Prosvetne matice. Dokaz so konference JSZ v zapadni Pensylvaniji, Ohio in v Wisconsinu ter Illinoisu. Ampak sama zborovanja ne zadostujejo. Naše naselbine kot so Chicago, Milwaukee, Detroit, Cleveland itd., bi morale biti v ožjih stikih. Debate, predavanja, shodi in diskuzije bi se morale obdržavati bolj (Nadaljevanje na 4. strani.)

OB PRVI OBLETNICI UPORA AVSTRIJSKIH SOCIALISTOV

Apel avstrijskih sodrugov mednarodnemu delavstvu. — Vlada v senci bajonetov

Včeraj, 12. februarja, je minilo leto, od kar se je socialistično delavstvo vložilo siloviti premoči diktature pozne umorjenega kanclerja Dollfusa uprizorjati zatiralcem svojih pravic.

Vlada je poslala proti njim, njihovim ženam in otrokom vojaštvu s topovi in granatami. Zrušena stanovanja delavcev s topovskim ognjem so bila nema priča brutalnosti klerikalnih fašističnih diktatorjev. Ves svet se je divil pogumu avstrijskih socialistov, ki so se postavili v bran za svoje pravice oboroženi in s tem riskirali zadnje, kar jim je ostalo — svoja življena.

Avstrijsko delavstvo na krave dne februarja ni in ne bo nikdar pozabilo. Klub diktaturi je na svojo obletnico upora včeraj imponantno demonstriralo na načine, proti katrškim je vlada brez moči. Na ulici pa je začelo z demonstracijami že 10. februarja. Ilegalna Arbeiter Zeitung, ki izhaja na češkem, je bila v prošlih dneh razširjena — med delav-

A GITACIJSKI odbor JSZ je povabil s. John Terčelja na agitacijo za Proletarca v Detroit. Ker ima s. Terčelj obveznosti do družine, mu je težko iti z doma toliko časa. Vendar se je povabil odzval in odide v Detroit tretji teden v februarju.

S. John Terčelj je eden naših najdelavnih agitatorjev. Aktiven je že mnogo let. Naše gibanje mu je poznano kakor malokrat. Govoril je na neštetih shodih, udeleževal se razprtiv in debati na konferencah in zborih JSZ ter na konvencijah. Torej

E. ZOLA:

RIM

ETBIN KRISTAN

(Nadaljevanje.)

"Ne, ne, moj ljubi sin, sedite semkaj, počakajte... Odpustite mi — pustite me tretovati — srce mi hoče počiti."

Ihtel je v svoje sklenjene roke; ni se mogel premagovati, s svojimi še krepkimi prsti, ki jih je pritiskal na lici, na senci, ni mogel potlačiti bolečine vase.

Solza so vstajale zdaj tudi v Pierrovo oči, medtem ko je še enkrat preživil strašni doodek; silno ga je pretreslo, ko je videl, tega navadno tako visokega starca, tega običajno tako ponosnega, samega sebe oblastjujočega svetnika in kneza jokata. Zdaj ni bil nič druga kakor ubogo, v smrtnem boju in bolečinah se zvijajoče bitje — tako zapuščeno, tako slabotno kakor otrok. Dasi mu je bilo samemu, da bi se zadušil, je vendar hotel izreči svoje sožalje in se je trudil, da bi našel nekoliko dobrih besed, s katerimi bi mogel vsaj malo ublažiti ta obup.

"Prosim Vašo eminenco, verjemite moji bolesti. Vaša eminencia me je obispal z dobrotami, in bilo mi je veliko na tem ležeče, da takoj izrečem, kako je ta nenadomestna izguba..."

Ali kardinal mu je dal s pogumno krenjno znamenje, dā naj molči.

"Ne, ne, nikar ne govorite, prosim Vas, nikač ne govorite!"

In vladal je molk, v tem ko je kardinal, še vedno drhteč od svojega boja, plakal in čakan, kdaj bo zopet dovolj močan, da se bo mogel premagovati. Napisel je ukrotil svojo grozo in polagoma odstranil roke od obrazu, ki se je počasi umiril. Zdaj je bil to zopet obraz v veri močnega, v božjo voljo vdanega vernika. Ker Bog ni hotel storiti čudeža, ker je tako strogo kaznoval njegov dom, je imel nedvomno svoje razloge, njemu, enemu njegovih slug, visokemu dostojanstveniku njegove zemeljskega dvora pa ni ostalo nič druga kakor da se pokloni.

Molk je trajal še trenutek — potem je izpregovoril in posrečilo se mu je dati svojemu glasnu naraven in prijeten zvok:

"Zapuščate nas, ljubi moj sin? Jutri odpotujete?"

"Da, jutri. Čast mi bo posloviti se še od Vaše eminence in se še enkrat zahtvaliti za izkazano mi neizčrpno dobroto."

"Zvedeli ste torej, da je kongregacija indeksa obsodila Vašo knjigo, kar je bilo severno neizgibno?"

"Da, imel sem izredno čast, da me je papež sprejel in ob njegovih nogah sem se vdal in zavrgel svojo knjigo."

V vlažnih kardinalovih očeh se je zopet zašketal plamen.

"Oh, to ste storili! To je bilo prav, ljubi moj sin! Bila je le Vaša strolna duhovniška dolžnost, ali v naših dneh jih je toliko, ki ne izpoljujejo niti dolžnosti!... Kot član kongregacije sem izpolnil svojo obljubo ki sem. Vam jo bil dal, da bom čital Vašo knjigo, in zlasti sem študiral mesta, ki jih je označila obtožba. Če sem pa pozneje postal neutralen in se delal, kakor da me ne zanima ta reč, tako da sem celo zamudil sejo, na kateri se je izrekla sodba, se je to zgodilo le zategadelj, da sem napravil veselje svoji ubogi, ljubi nečakini — ona Vas je ljubila, ona Vas je zagovarjala..."

Zopet so ga premagale solze; pomolčal je, zakaj čutil je, da mora zopet oslabeti, če zato spomin Benedete, oboževane, opakovane. Zato je nadaljeval z bridko bojevitostjo:

"Ali, ljubi moj sin, dovolite, naj Vam povem, da je knjiga vredna kletve! Rotili ste se mi, da ste spoštovali dogmo in še vedno se vprašujem, kakšna zmota Vas je mogla tako zaspeliti, da ste sami izgubili zavest svojega zločina! Spoštovali ste dogmo — veliki Bog, ko je pa vse delo zanikanje naše svete vere same! Torej niste čutili, da pomeni zahtevanje nove vere toliko kolikor zametavanje stare, edino prave, edino dobre, edino večne vere? To je zadostovalo, da je bilo Vaše delo najsmrtonosnejši strup, sramotna knjiga, kaščne je nekdaj sežigala rabljeva roka, danes pa se morajo po sili puščati v promet, ker ni mogoče nič druga kakor prepovedati jih in s tem se posebno označiti perverzni radočnosti, kar razlagata naležljivo gnilobo stoljetja... O, predobrō sem spoznal v njej ideje našega odličnega, pesniškega sorodnega

ka, ljubega vikonta de la Choue! On je literat, da literat! Literatura, nič kakor literatura! Boga prosim, naj mu odpusti, zakaj on gotovo ne ve, ne kaj dela, ne kam brede s svojim elegičnim krščanstvom, ki je namenjeno lepobesednim delavcem in mladim ljudem obojega spola, katerih dušo so vsled znanosti izgubile vsak značaj. Svojo jezo ohranim le za eminenco kardinala Bergerota, zakaj on ve, kaj da dela, on dela, kaj hoče... Ne recite ničesar, ne zagovarjajte ga. On pomeni revolucion v cerkvi, on je nasproten Bogu!"

Zares je Pierru, dasi se je bil namenil, da ne bo odgovarjal, da se ne bo preprial, vprito teh besnih napadov na moža, katerega je sploščoval in ljubil najbolj na vsem svetu, ušla prosvetjujoča kretinja. Toda vdal se je takoj in se še enkrat poklonil.

"Ne morem dovolj krepko izraziti svojega gnusa, da, svojega gnusa pred vsemi temi votlimi sanjam o novi veri," je Bocanera grobo nadaljeval. "Gnusi se mi to pozivanje najgrših strasti, ki hujška siromake proti bogatašem, pa jih obljubuje bogove kakšno delitev, kakšno dandanes nemogočo skupnost! To nizkotno prihizovanje pri prostem ljudstvu, kateremu se obljuhuje, ne da bi se mogla kdaj izvesti, enakoč in pravičnost, ki prihaja le od Boga samega, in zavlada le tisti dan, ki ga je Bog sam določil v svoji vsegamogočnosti! Ta samoljubna ljubezen do bližnjega, ki se zlorablja zoper sama nebesa, da se obožujejo zaradi nepravčnosti in brezbržnosti! Ta solzava, slabeča, čvrstih in močnih srce nevredna ljubezen do bližnjega! Kakor da ni človeško trpljenje potrebno za izveličanje, kakor da nismo večji, čistejši in da se ne bližamo tem bolj neskončni sreči, čim bolj trpimo!"

Razgrel se je; bil je ponižen in prevzeten obenem. Kar ga je tako silno ogorčilo, je bila njegova žalost, njegova srčna rana; udarec se sekiroga je za trenutek zrušil; ali zdaj je izzivajoče vstal zoper bolest, trmasto se držeče svoje stoične predstave o vsegamogočnem Bogu, ki je gospod ljudi in hrani svojo srečo le za svoje izvoljenje.

Zopet se je naporno potrudil, da se pomiri, in je potem blaže nadaljeval:

"No, ljubi moj sin, ovčji hlev je vedno odprt, in Vi ste se itak vrnili vanj, ko ste se skecali. Saj ne morete verjeti, kako sem srečen zaradi tega."

Zdaj se je trudil Pierre, da bi pokazal spravljivost, da ne bi še bolj izmučil tega silovitega, užaljenega srca.

"Lahko ste prepričani, Vaša eminencia, da se potrudim, da ne pozabim nobene Vaših dobrotljivih besed, prav tako ne pozabim na očetovski sprejem pri Njega svetosti Levu XIII."

Ali bilo je, kakor da bi ta fraza pehalo Bocanero nazaj v njegovo prejšnjo razburjenost. Začetkom je dajal le zamolke, na pol potlačene besede od sebe, kakor v boju, da bi neposredno ne izprševal mladega duhovnika.

"Oh da, videli ste Njega svetost, govorili ste z njim, in gotovo Vam je dejal, kakor vsem tujcem, ki se mu prihajajo poklanjat, da hoče sprav, mir... Jaz, jaz vidim Njega svetost le ob neizogibnih prilikah; zdaj je minilo že več kakor leto dni, odkar nisem bil paklican na zasebno avdienco."

Ta javni dokaz nemilosti, ta tajni boj, ki je vihral med Svetim očetom in njegovim kardinalom komornikom prav tako kakor v dobi Pija IX., je navdajal kardinala z ogorčenjem. Nič več ni mogel premagati nagona, da bi govoril, a nedvomno si je dejal, da ima pred sabo zaupnega, zanesljivega človeka, ki vrhultega že jutri odpotuje.

"Mir, sprava! S temi lepimi besedami, ki tako često prazne resnične modrosti in resničnega poguma, se prihaja daleč... Strašna resnica je v tem, da je osemnajst let koncesij Levu XIII. vse v cerkvi omajalo, in da razpadne katolicizem, če bo še dolgo vladal, v prah kakor zgradba, če so njeni stebri izpodravani."

Pierre je to zanimalo in ni si mogel kaj, da bi ne ugovarjal, hoteč se poučiti.

"Toda, kaj ni zelo pametno ravnal, ni li ščitil dogme in je spravil v nepravljivo trdnjava? Z eno besedo, čeprav je navidezno popuščal v mnogih točkah, se je to vendar vedno godilo le v obliki."

(Dalje prihodnjič.)

Zmagu kapitala nad delom ne more večno trajati. Bodočnost pripada socializmu. Bodočnost pripada svobodi.

(Ignazio Silone.)

Premnogim je delavska organizacija kot dežnik: spomnijo se nanjo le, kadar jo potrebujejo.

E. ZOLA:

ETBIN KRISTAN

(Nadaljevanje.)

"Ne, ne, moj ljubi sin, sedite semkaj, počakajte... Odpustite mi — pustite me tretovati — srce mi hoče počiti."

Ihtel je v svoje sklenjene roke; ni se mogel premagovati, s svojimi še krepkimi prsti, ki jih je pritiskal na lici, na senci, ni mogel potlačiti bolečine vase.

Solza so vstajale zdaj tudi v Pierrovo oči, medtem ko je še enkrat preživil strašni doodek; silno ga je pretreslo, ko je videl, tega navadno tako visokega starca, tega običajno tako ponosnega, samega sebe oblastjujočega svetnika in kneza jokata. Zdaj ni bil nič druga kakor ubogo, v smrtnem boju in bolečinah se zvijajoče bitje — tako zapuščeno, tako slabotno kakor otrok. Dasi mu je bilo samemu, da bi se zadušil, je vendar hotel izreči svoje sožalje in se je trudil, da bi našel nekoliko dobrih besed, s katerimi bi mogel vsaj malo ublažiti ta obup.

"Prosim Vašo eminenco, verjemite moji bolesti. Vaša eminencia me je obispal z dobrotami, in bilo mi je veliko na tem ležeče, da takoj izrečem, kako je ta nenadomestna izguba..."

Ali kardinal mu je dal s pogumno krenjno znamenje, dā naj molči.

"Ne, ne, nikar ne govorite, prosim Vas, nikač ne govorite!"

In vladal je molk, v tem ko je kardinal, še vedno drhteč od svojega boja, plakal in čakan, kdaj bo zopet dovolj močan, da se bo mogel premagovati. Napisel je ukrotil svojo grozo in polagoma odstranil roke od obrazu, ki se je počasi umiril. Zdaj je bil to zopet obraz v veri močnega, v božjo voljo vdanega vernika. Ker Bog ni hotel storiti čudeža, ker je tako strogo kaznoval njegov dom, je imel nedvomno svoje razloge, njemu, enemu njegovih slug, visokemu dostojanstveniku njegove zemeljskega dvora pa ni ostalo nič druga kakor da se pokloni.

Molk je trajal še trenutek — potem je izpregovoril in posrečilo se mu je dati svojemu glasnu naraven in prijeten zvok:

"Zapuščate nas, ljubi moj sin? Jutri odpotujete?"

"Da, jutri. Čast mi bo posloviti se še od Vaše eminence in se še enkrat zahtvaliti za izkazano mi neizčrpno dobroto."

"Zvedeli ste torej, da je kongregacija indeksa obsodila Vašo knjigo, kar je bilo severno neizgibno?"

"Da, imel sem izredno čast, da me je papež sprejel in ob njegovih nogah sem se vdal in zavrgel svojo knjigo."

V vlažnih kardinalovih očeh se je zaspel plamen.

"Oh, to ste storili! To je bilo prav, ljubi moj sin! Bila je le Vaša strolna duhovniška dolžnost, ali v naših dneh jih je toliko, ki ne izpoljujejo niti dolžnosti!... Kot član kongregacije sem izpolnil svojo obljubo ki sem. Vam jo bil dal, da bom čital Vašo knjigo, in zlasti sem študiral mesta, ki jih je označila obtožba. Če sem pa pozneje postal neutralen in se delal, kakor da me ne zanima ta reč, tako da sem celo zamudil sejo, na kateri se je izrekla sodba, se je to zgodilo le zategadelj, da sem napravil veselje svoji ubogi, ljubi nečakini — ona Vas je ljubila, ona Vas je zagovarjala..."

Zopet so ga premagale solze; pomolčal je, zakaj čutil je, da mora zopet oslabeti, če zato spomin Benedete, oboževane, opakovane. Zato je nadaljeval z bridko bojevitostjo:

"Ali, ljubi moj sin, dovolite, naj Vam povem, da je knjiga vredna kletve! Rotili ste se mi, da ste spoštovali dogmo in še vedno se vprašujem, kakšna zmota Vas je mogla tako zaspeliti, da ste sami izgubili zavest svojega zločina! Spoštovali ste dogmo — veliki Bog, ko je pa vse delo zanikanje naše svete vere same! Torej niste čutili, da se meni zahtevanje nove vere toliko kolikor zametavanje stare, edino prave, edino dobre, edino večne vere? To je zadostovalo, da je bilo Vaše delo najsmrtonosnejši strup, sramotna knjiga, kaščne je nekdaj sežigala rabljeva roka, danes pa se morajo po sili puščati v promet, ker ni mogoče nič druga kakor prepovedati jih in s tem se posebno označiti perverzni radočnosti, kar razlagata naležljivo gnilobo stoljetja... O, predobrō sem spoznal v njej ideje našega odličnega, pesniškega sorodnega

BOJ ZA "SVOBODO" V LOUISIANI

IZ NAŠEGA GIBANJA

Toronto, Kanada. — V. F.

Rucičaj, ki je živel nekaj časa v Oshawu, Ontario, se je presebil nazaj v Toronto. Pomagal je v razpečavanju Koledarja in Proletarca. Obljublja, da naši

Kirkland Lake, Ont., Kanada. — Z vprizoritvijo igre "Dva potepuh", ki smo jo dobili iz arhiva Prosvetne matice,

smo napravili dober uspeh," piše Matt Otoničar, predsednik dramatičnega društva SKPD, katero je tudi v tem letu vodilno vredno.

New Mexico. — Charles Po-

gorelec je poslal iz naselbin naših premagarov v tej državi nad 40 naročnin na Proletarca.

Johnstown, Pa. — John Lan-

gerhole je poslal 4 naročnine. Ob enem je poslal Proletarčevi knjigarni tudi nekaj naročil za knjige.

Arma, Kans. — V uradu Pro-

letarca se je oglašil Anton Šular iz Arme in prinesel nekaj

zadovoljstvenih knjig, ki jih je poslala mesečna

člana delavnice Prosvetne matice. Društvo je sklenilo, da še ostane v tej uradni.

Hermine, Pa. — "Se deset

koledarjev mi pošljite," naročil Anton Žornik v svojem pi-

smu. Ob enem je poslal v nje-

mu naročin na Proletarca.

Federaciji SNPJ za to okro-

že so bile poslane iz arhiva

Prosvetne matice igre, da vprizor-

ovi so prepravili običajno

ZAPISNIK VZHODOOHLJSKE KONFERENCE JSZ V POWER POINTU

Konferenca klubov JSZ in društva Prosvetne matic v zahodnem Ohiu se je vršila 27. januarja 1935 na Power Pointu. Zborovanje je otvoril Florian Pišek, tajnik Konferenčne organizacije, ob 10:30 dopoldne. Po njegovem nagovoru je bil izvoljen za predsednika se je Joseph Snay in za zapisnikar Nace Zlembberger.

Matt Tušek pozdravi zborovalce z vznešenimi besedami v imenu društva in kluba v Power Pointu.

Zapisnik prejšnje konferenčne prečitati in sprejet s popravkom, da bi moralno namesto "klub št. 275 Maynard" biti pravilno zapisano društvo in ne klub.

Nazvočih je okrog 30 zastopnikov in zastopnic od štirih klubov in štirih društva Prosvetne matic. Na tej konferenci je bil prvič zastopan klub št. 24 iz Salema, O. Zastopala sta ga Jakob in Frances Mihevc.

Tajnik Pišek prečita pismo tajnika kluba št. 222 JSZ v Girardu, v katerem poročajo, da pošlejo za zastopnika s. J. Tancka in A. Kervino. Nadalje prečita pismo sodružice Albine Kravanja iz Glencoe, O. Podzadrljiva zborovalce in jem željčimborjši uspeh ter napredok. Rada bi bila nazvoča, a vsled zadržkov ji to ni mogoče.

Prečitano je pismo tajništa JSZ, v katerem med drugim apelira na sodelovanje pri zbiranju agitacijskega fonda JSZ, kakor ga je določil deseti redni zbor JSZ. Nabiralne pole so bile poslane vsem klubom.

Konferenčni tajnik Pišek je poročal, da so bili dohodki od prejšnje konference \$45.25. izdatki \$35.50. V blagajni je \$9.75. Od teh je \$6.69 v banki, ki je v likvidaciji, in na roki \$3.06.

Sodruga Joe Škof in Frank Matko poročata, da sta knjige pregledala in soglašajo s prej omenjenim tajnikovim poročilom popolnoma. Poročila vseh treh se odobri.

Konferenčni organizator Joe Snay poroča, da sta šla s tajnikom Florjanom Piškom na Elmgrove, W. Va., in namenu, da pridobita naše delave za ustanovitev kluba. Obljubili so, da to store.

Dalje J. Snay poroča, da je bil klub na Powhatan Pointu reorganiziran. Obiskal je tudi naselbino Maynard. Ima upanje, da se klub v nji spet obnovi. Skusal je zainteresirati sodeluge in somišljenike za počakanje kluba tudi na Piney Fork.

Joe Škof in J. Snay poročata, da sta se v imenu vzhodoohijske Konference udeležila zborovanja zapadno-pensylvanske Konference, ki se je vršilo v naselbini Moon Run, in dobila zelo dobre vtise. K stvari sta govorila Jacob Bergant in Matt Tušek. Poročilo se sprejme.

Poročila zastopnikov.

Klub št. 9, Power Point. — Poročajo Jacob Bergant, Matt Tušek, Steve Čuk, Thomas Mercina in Chas. Bogatay. Naselbina je majhna in polje s tem omejeno, vendar delujejo kolikor je v danih razmerah mogoče. Razpečali so precej izvodov koledarja.

Klub št. 11, Bridgeport. — J. Snay poroča o aktivnostih kluba na dramskem polju, na političnem, v sklicavanju shodov itd. Prošlo poletje je klub na en svoj shod povabil srbska sodruga Petra Kokotović in Božo Stojanović. Klub ima zdaj 33 članov in v blagajni približno \$80. Am. druž. koledarja so precej razpečali. Delujejo tudi v County organizaciji in tajnik vodi koresponden-

Sledi razprava o pridobivanju društva v Prosvetno matico Chas. Bogatay poroča, kako vrše to delo pensylvanski sodeluge. Bil je na njihovi konfe-

Vsako vlogo do \$5000
ZAVARUJE
Federal Deposit Insurance Corporation
KASPAR AMERICAN STATE BANK
1900 Blue Island Ave., vogal 19. ceste
CHICAGO, ILL.

co z njo in z državnim uradom stranke. Drugi zastopniki tega kluba so bili Joseph in Rozi Škof, Peter in Mary Kroflič, Frank Matko, Anton Kravanja in J. Volk. Vsi so mnjenja, da bi bili uspehi tega kluba še boljši, če ga ne bi ovirala kriza.

Blaine, O. — Iz te naselbine sta bila na zborovanju F. Michelčič in njegova soprga.

Klub št. 25, Powhatan Point. — J. Snay omeni pismeno sporočilo, da se iz te naselbine radi preoddaljenosti niso mogli udeležiti zborovanja.

Klub št. 24, Salem, O. — Porocata Jacob in Frances Mihevc. Naselbina je majhna. Delujejo, kolikor morejo. Razpečali so nekaj izvodov Am. druž. koledarja, o katerem se ljudje povhalno izražajo.

Klub št. 95, Piney Fork. — Nace Zlembberger pravi, da je tudi to majhna naselbina. Klub je v zastoji. Fr. Zaveršnik je razpečal 15 izvodov koledarja.

Društva včlanjena v Prosvetni matici.

Št. 13 SNPJ, Bridgeport. — Poročajo Snay, Kravanja in Kroflič.

Št. 275, SNPJ, Maynard. — Snay pravi, da to društvo ostane Prosvetni matici.

Št. 358 SNPJ, Power Point. — Poročata Jacob Bergant in StevČuk.

Št. 181 SSPZ, Power Point. — Poročata Pušnik in John Čuk.

Vsa poročila zastopnikov sprejeta na znanje.

Predsednik vpraša, če kdo izmed somišljenikov, ki so prisli na zborovanje, želi besedo. Oglasil se ni nihče.

Jos Škof, ki je delegat konference na X. rednem zboru JSZ, je o njemu obširno poročal.

Razprava o našem tisku, predvsem o Proletarju. Joe Snay izjavlja, da je to list, ki zasluži, da mu naklonimo agitacijsko in gmočno podporo. Nace Zlembberger izjava, da bi delavski listi dosegli več, ako se jih bi delavci potrudili pravilno čitati.

Poglobiti se bi morali posebno v članke in jih čitati tako, da bi jih razumeli. Ako bo hotelo delavstvo vladati svet, se bo moralno bolj izobraziti kot je sedaj.

Roz Škof predlaga, naj se zbirka prispevke v korist Proletarja. Sprejeto.

Joe Snay priporoča, da naj na Konferenco oglas v Majski glas, kateri izide letos kot slavnostna številka k 30-letnici Proletarja. Razprave se udeleži precej sodelugov in sodelug. Sklenjeno, naj se da skupen oglas s klubom in v ta namen se klube vpraša, naj za oglas prispevajo po \$2 vsaki. Morda se bi dalo nekaj sličnega zaključiti tudi v društvi.

Snay vprašuje, ako ima kdo kako mnenje o ideji za združenje s Farmer-Labor Party.

Nadalje priporoča, naj vsak klub skrb, da bodo dobivali vse članove stranke njen uradni mestniček.

John Čuk predlaga, da naj se sestavi protestno resolucijo proti zatiranju Jugoslovancev na Primorskem in se jo pošlje Italijanskemu poslaniku v Washington. Sprejeto z dodatkom, da se to delo poveri tajniku Konference.

Sklenjeno, da Konferenca pošlje delegata na konvencijo ohijske soc. stranke dne 6. aprila. Izvoljen Joe Snay. Naseljni Matt Tušek. Dnevnica \$3.

Sledi razprava o pridobivanju društva v Prosvetno matico Chas. Bogatay poroča, kako vrše to delo pensylvanski sodeluge. Bil je na njihovi konfe-

rence v Canonsburgu, kjer so izvolili posebne delegate, ki imajo nalog v ta namen posečati seje društva. Bilo je sklenjeno, da se tega načina posluži tudi vzhodoohijska Konferenca. Naloga agitacije v društvi je bila poverjena za Power Point in okolico Matt Tušku in Chas. Bogataju. Za Bridgeport in okolico Joe Škfu in Florijanu Pišku.

Volitve odbora Konference. Tajnik-blagajnik Jos. Snay; organizator Florian Pišek; nadzornika Frank Matko in Joe Škof.

Organizatorji po okrožjih: Bridgeville, Louis Gorenc; Pow-

hagan Point, John Omerzu; Power Point, Matt Tušek; on je ob enem zastopnik Proletarca; Salem, Frances Mihevc; Piney Fork, František Zaveršnik.

Prihodnja konferenca bo zadnjo nedeljo v juniju zaenzo s piknikom v prid konferenčne organizacije. Podrobnosti se prepusti v ureditev tajniku in klubu v Bridgeportu.

Kolekt je znašala \$5.50. Zaključek zborovanja ob 2. popoldne. Zatem je sledila prsta zabava, kot običajno po vsaki konferenci.

Nace Zlembberger, zapisnikar Joe Snay, predsednik;

Iz čikaške aldermanske kampanje

Po več letih "abstinence" se fašistično nagnjene demokratike socialistična stranka okraja Cook prošlega novembra odločila, da se udeleži letošnjih aldermanskih in županskih volitev v Chicagu. Klubom se je

svetovalo, naj se odločijo za aldermansko kampanjo in nominirajo kandidate v svojih wardah. V akcijo je šlo približno 20 klubov, ki so postavili kandidate v 15. wardah. Klubi, ki niso nominirali kandidatov, so dobili navodilo, naj pomagajo v kampanji bližnjim klubom.

Zadnji dan za vložitev peticij je bil 22. januarja. Vloženi je bilo 13 socialističnih peticij — dva kandidata sta se prej umaknili. V vseh 50 wardah je bilo vloženih, oziroma je iskal aldermansko nominacijo približno 350 kandidatov. Tamanitka mašina (demokratije) jih je do 1. februarja — prvi dan zasnjanja pred volilno komisijo — znižala za nekaj nad sto.

To je dosegla deloma z objektivno službe s pogojem, da odstopijo od kandidature. Za razveljavljene ostale peticije se je pa vrgla v zvo silo avakovske prebrisanosti politične neskrupuloznosti, potvarjanja, laži in celo terorja.

Klub št. 1 JSZ je skupno s češkimi klubovi v lawndalskem okrožju postavljal kandidata v 22. in 23. wardih; v prvi pisca teh vrstic, v drugi pa Olgo Berankov. Sli smo na delo in zbrali zadostno število podpisov; v 22. wardi približno 95% nad minimalno potrebnim številom, v 23. wardi pa okrog 75 odst. podpisov nad minimom.

Ko smo vložili peticije, smo bili dokaj sigurni, da jim niti neskrupulozna demokratska mašina ne more z uspehom napasti. Podpisli so bili "bona fide", to je pristni in po našem mnenju veljavni. Za morebitne tehnične pogreške pri nekaterih podpisih smo itak imeli rezervo, v 22. wardi skoraj tako veliko, kakor je bazično ali-minimalno število.

V sredo, 30. januarja, ko je volilna komisija nam dostavila ugovore proti našim peticijam, pa smo imeli priliko spoznati pravi karakter korumpirane in

fašistično nagnjene demokratike socialistična stranka.

Naši le formalen ugovor proti "ugovorom".

V slučaju srodruginje Berankove v 23. wardi se je pár ljudi sicer posvetilo temu delu, toda bo njeno peticijo doletelo najbrž prav takša usoda, kakor mojo in pretežne večine vseh ostalih kandidatov. Demokratska mašina v Chicagu namreč ne mara nobene opozicije niti na volilni dan, še manj pa v mestni zbornici. Z republikansko mašino ima nepismen dogovor, po katerem si delijo mestno representacijo in službe: približno pet sedmink demokratov in dve sedminki republikanci. Cikarska "palitika" je reducirana na matematična pravila!

Klub temu, da bodo naše peticije skoraj sigurno zletele v koš, se ne mislimo podati.

Kampanjski odbor našega in čeških klubov je na svoji zadnji seji zaključil privič, da organiziramo protestno kampanjo in drugič da agitiramo med volilec, naj gredo 26. februarja na volišče in vpišemo ime in naslov naših kandidatov v posamezni wardi na glasovnico: Antonia Gardna v 22. wardi in Olge Berank v 23. wardi. Da je tak glas veljaven, mora biti pred imenom vpisanega kandidata narejen četverokot in v njem krizec, na primer: ☐ Anton Garden. V slučaju 23. warda pa: ☐ Olga Beranek.

V četrtek večer, dne 21. februarja, se bo v dvorani SNPJ vršil protestni shod proti fašistični taktiki dem. stranke. Obenem bo to tudi kampanjski shod. V nedeljo zjutraj, dne 17. februarja, je raznašanje letakov v vseh wardah. Na to delo se pozivajo vse sodeluge. Bodite v uradu Proletarca ob osmih zjutraj.

Isto nedeljo ob 3. popoldne, namreč 17. februarja, ima stranka tudi velik shod v Koližju na Wabash in E. 15. St.

Governorji bodo Norman Thomas, Al Benson in Joseph Schlossberg od Amalgamated Clothing Workers unije. Vstopnice v predprodajni 10c, pri vhodu 25c. Del shoda bo posvečen obletnicu avstrijske revolucije.

Sodeluge, agitirajte za ta shod in tudi za shod v dvorani SNPJ štiri dni pozneje!

Isto nedeljo ob 3. popoldne, namreč 17. februarja, ima stranka tudi velik shod v Koližju na Wabash in E. 15. St.

Governorji bodo Norman Thomas, Al Benson in Joseph Schlossberg od Amalgamated Clothing Workers unije. Vstopnice v predprodajni 10c, pri vhodu 25c. Del shoda bo posvečen obletnicu avstrijske revolucije.

Sodeluge, agitirajte za ta shod in tudi za shod v dvorani SNPJ štiri dni pozneje!

Isto nedeljo ob 3. popoldne, namreč 17. februarja, ima stranka tudi velik shod v Koližju na Wabash in E. 15. St.

Governorji bodo Norman Thomas, Al Benson in Joseph Schlossberg od Amalgamated Clothing Workers unije. Vstopnice v predprodajni 10c, pri vhodu 25c. Del shoda bo posvečen obletnicu avstrijske revolucije.

Sodeluge, agitirajte za ta shod in tudi za shod v dvorani SNPJ štiri dni pozneje!

Isto nedeljo ob 3. popoldne, namreč 17. februarja, ima stranka tudi velik shod v Koližju na Wabash in E. 15. St.

Governorji bodo Norman Thomas, Al Benson in Joseph Schlossberg od Amalgamated Clothing Workers unije. Vstopnice v predprodajni 10c, pri vhodu 25c. Del shoda bo posvečen obletnicu avstrijske revolucije.

Sodeluge, agitirajte za ta shod in tudi za shod v dvorani SNPJ štiri dni pozneje!

Isto nedeljo ob 3. popoldne, namreč 17. februarja, ima stranka tudi velik shod v Koližju na Wabash in E. 15. St.

Governorji bodo Norman Thomas, Al Benson in Joseph Schlossberg od Amalgamated Clothing Workers unije. Vstopnice v predprodajni 10c, pri vhodu 25c. Del shoda bo posvečen obletnicu avstrijske revolucije.

Sodeluge, agitirajte za ta shod in tudi za shod v dvorani SNPJ štiri dni pozneje!

Isto nedeljo ob 3. popoldne, namreč 17. februarja, ima stranka tudi velik shod v Koližju na Wabash in E. 15. St.

Governorji bodo Norman Thomas, Al Benson in Joseph Schlossberg od Amalgamated Clothing Workers unije. Vstopnice v predprodajni 10c, pri vhodu 25c. Del shoda bo posvečen obletnicu avstrijske revolucije.

Sodeluge, agitirajte za ta shod in tudi za shod v dvorani SNPJ štiri dni pozneje!

Isto nedeljo ob 3. popoldne, namreč 17. februarja, ima stranka tudi velik shod v Koližju na Wabash in E. 15. St.

Governorji bodo Norman Thomas, Al Benson in Joseph Schlossberg od Amalgamated Clothing Workers unije. Vstopnice v predprodajni 10c, pri vhodu 25c. Del shoda bo posvečen obletnicu avstrijske revolucije.

Sodeluge, agitirajte za ta shod in tudi za shod v dvorani SNPJ štiri dni pozneje!

Isto nedeljo ob 3. popoldne, namreč 17. februarja, ima stranka tudi velik shod v Koližju na Wabash in E. 15. St.

Governorji bodo Norman Thomas, Al Benson in Joseph Schlossberg od Amalgamated Clothing Workers unije. V

SLOVENSKI ČASOPISI V AMERIKI V PROŠLOSTI IN NJHOVI NAMENI

Piše Simon Kavčič.

(Nadaljevanje.)

S pomočjo osebnega dopisovanja smo kovali razna gesla in bdrili drug drugega za osnovanje socialističnega gibanja med našimi prijeljenci.

Tako v početku sedanjega stoletja je zavladala med ameriškimi Slovenci epidemija ustanavljanja časopisov. Novi listi z mikavnimi imeni so se pojavili v raznih mestih. Vsi pa so imeli enak namen: koristiti lastnikom v oglašanju in gmotno. V tedanji epidemiji ustanavljeni listi so že davno pozbavljeni in edino v zgodovinskih spisih se jih kdo spomni.

Tudi socialistično gibanje med našimi delavci se je pričelo v prizetku tega stoletja. Prvi socialistični klub je bil ustanovljen 2. februarja 1901. Članega kluba so v letu 1901 ustanovili prvi slovenski delavski list v Ameriki "Zora". N obenib gibanje ni že v početku skratalizirano, zato ne moremo zameriti, če tudi to ni bilo. Ko pride skupaj na sestanek večje število ljudi enakega preprinjanja in stremljenja, se v razpravi kmalu pokaže, da imajo vzelle tej skupnosti; različna mnenja. Isti cilj vseh, toda razni predlogi in ideje. V tem prvenem klubu je bilo toliko nesoglasja, da niti enega leta ni doživel.

V početku ni bilo veliko bolje v sedanjem socialističnem klubu v Chicagu. (št. 1 JSZ), kateri je 1. 1933 slavil svojo 30-letnico. Marsikdo bi lahko reklo, čemu je bilo treba onega kluba, ki se je rodil in kmalu zatem umrl, da je nekaterim povzročil razočaranje in trpljenje? Temu pa ni tako, kajti tudi klub je vršil svojo važno zgodovinsko ulogo kolikor mu je bilo v tedanjih okolišinah mogoče. Dosegel je zvezo s slovenskimi sodrugi izven Chicaga in izdal, kateri je omjenjena, prvi slovenski svobodomiseln in delavski list "Zora". To je bil ob enem prvem časopisu, ki ni bil ustanovljen za zajavljene naroda. Žal, da vsled urednika, ki ni bil kos nalogi, ta list ni mogel pokazati odločno socialističn tendenc.

V Proletarju z dne 2. jan. t. l. je bilo na angleški strani v članku o 30-letnici Proletarja med drugim rečeno tudi tole: "Zora, ustanovljena 1. 1901, ni po svojem kratkem življenju zapustila drugega kot gremko in obup in celo klub je razpadel."

Iz mojih zgodovinskih podatkov, ki niso brez podlage, lahko vidite, da temu ni tako. "Zora" je pričela delo na polni ledini. Tista mala peščica slovenskih socialistov, ki je bila takrat v Ameriki, je bila razklopilna in ni vedela druga za drugega. Niti oni socialisti, ki so bili organizirani v prvem klubu, niso delali složno raka v roki, marveč drug drugemu kljubovali. V takih odnosnih "Zora" gotovo ni mogla vršiti svojega zgodovinskega poslana-

vati socialisti, je dobil povsem drugo lice. Fr. Medica, urednik lista, se za socialistične zadavevni brigal. Njezina specialiteta je bila borba proti farjem, toda spise socialističnih d-pisnikov je navadno dal na zdileno mesto. Na ta način ji je dal monogram več kot potrebnata priznanje.

Pueblo, Colo., ni bilo mesto, ki bi moglo vzdrevati dva slovenska lista. Zato se je G. S., ki je prišel v gmotne težkoče, na nasvet čikaških socialistov presejal 1. 1903 v Chicago, kjer je izhajal do konca.

Lastniku lista Konda in Medica sta tudi v Chicago izražala naklonjenost socialistom in pomagala pri ustanavljanju sedanjega kluba št. 1 (Julija 1903). Medica je urejeval Glas Svobode, dokler ga ni nadomestil "ajzenponarski socialist" Jože Zavertnik, kakor so ga imenovali nekateri. Pod Zavertnikom urejevanjem je "Glas Svobode" postal, v kolikor je bilo to mogoče, socialistični list. Pravilno kolikor mogoče, kajti odločujoča oseba pri listu je bil Konda. Po odhodu Fr. Medice v stari kraj je postal M. V. Konda edini lastnik lista. Njegov vpliv v SNPJ je rastel. Misli si je, da je na koncu in da ni več odvisen od pomoči in sodelovanja socialistov. Pričel jih je mrzeti in končno naravnost odbijati. Svojo moč je precenjeval in socialistično podcenjeval, zato mu je koncem konca pri SNPJ uneslo. Začel je v tekoče, iz katereh se ni mogel izkopati.

Socialistom ni preostajalo drugega kot prelom s Kondom in njegovim listom. Ta prelom je socialistom ob enem pokazal nujno potrebo lastnega glasila. (Dalje prihodnjic.)

— Socialisti v Baltimoru so nominirali Elizabeth Gilman za župansko kandidatino. Njen municipalni program dologa med drugim mestne mlekarne, pekarne, lednice, skladišča premoga, javne trge itd., da se prebivalstvu omogoči dobiti potrebščine po najnižjih mogočih cenah. Dalje je za rešitev stanovanjskega problema na način, da se podere "slum" in zgradi hiše, v katerih bodo družine delavcev dobile dostojno bivališče.

— Socialistična mladinska liga (YPSL) je izdelala študijo o otroškem delu v industriji. Dobi jo lahko vsakdo, ki piše ponjo na 549 Randolph St., Chicago ter priloži kolkovalno povratno kuverto.

— Znameniti nemški socialist Gerhard Seger je v tej delželi na govorniški turi v prid fondova v pomoč preganjanju evropskih delavcev.

— Socialisti v Philadelphiaj ustanove s sodelovanjem unij delavščin. Sledi par dni potem tudi pismo, v katerem jih je Konda vabil na sodelovanje. "Zora" je torej pustila ob svojem koncu poleg bridičnosti in obupa tudi del upa in naslove svojih sotrudnikov ter naročnikov, ki so služili za podlagovo ustanovitev "Glasa Svobode".

— "Glas Svobode" se je v svojih prvih številkah razlikoval od drugih listov le v naslovu. V podlistku je priobčeval "Pridigarja". Radoveden sem bil, kaj neki je ta pridigar in videl, da je bil prav tak kot oni, katere sem svoj čas poslušal. Nisem mogel zapasti, kako je našel svoje mesto v listu. Ko pa so začeli v Glas Svobode dopisovali.

— V nedeljo 17. februarja ob 3. popoldne se bo vršil v čikaškem kolizeju na 1513 So-

Pustolovec Ivan Podržaj spet v Ameriki

Ivan Podržaj, blvši častnik v jugoslovanski armadi, je prišel 29. jan. spet v Ameriko. Ampak uklenjen: Ameriškim oblastim ga je izročila Avstrija. Podržaj je osumljal umora svoje žene Agnes Tufterson, o kateri ni več ne duha ne sluga štiri dni po njuni poroki. Izginala je, ko bi imela iti s Podržajem

IVAN PODRŽAJ

na parnik. Podržaj je po poroki odpotoval v Evropo — sam. Toda ker ameriška oblast nima nikakih dokazov proti Podržaju, ga je v Avstriji obtožila bigamije, kajti na Dunaju je živel z drugo svojo ženo.

Nekateri listi ga imenujejo Ivan Ivanovič Podržaj. Dozdaj so bili Slovenci le Ivani in Janež, zdaj pa, kakor izgleda v tem slučaju, bodo še "Ivanovič" po vrhu.

Casniškim poročevalcem je na parniku dejal, da naj ga dobro odpreva v Evropo — sam. Toda ker ameriška oblast nima nikakih dokazov proti Podržaju, ga je v Avstriji obtožila bigamije, kajti na Dunaju je živel z drugo svojo ženo.

To je seveda premalo, da bi mogli upošlit stalnega agitatorja, magari za plačo, ki bi mu zadoščala le za stroške, toda člani eksekutive JSZ in upravnega odbora Proletarja so v sporazumu s tajnikom in upravnikom Chas. Pogorecem odločili, da on podvzame parmesčeno agitacijsko turo po zapanju. To je zelo obremenilo ostala dva v uradu, klub temu, da je nekaj sodrugov obljudilo pomagati pri raznih delih, na pr. Peter Bernik pri urejevanju oglasov za v Majski Glas in v Prosvetni matici, D. J. Lotrich pri nabiranju oglasov v Majski Glas in Anton Garden kolikor bo utegnil v korespondenčnih zadevah. Poleg teh pomagajo naši mladi člani in članice an-

dalij.

Način, s katerim se je delovali, je pomagal le toliko, da napravijo isto delo, ki so ga preje v 10., zdaj v 8. urah; nameč kjer so plačani od kosa. Majnari pri Bethlehem Steel korporaciji se pritožujejo, da z zasluzkom 2 do 3 dni dela na teden ne morejo živeti. To jim je prav lahko verjeti, poseben ker se živiljske potrebščine čezdne bolj draže. Tisti, ki iščijo zaslужka, pravijo, da je primerno delo pod nov dealom prav tako težko dobiti kot v Hoovrovih časih.

Z uvedbo socializma bodo te kapitalistične bolezni odpravljene. — John Langerholc.

Naši potovalni agitatorji

gle, kega odseka pri razpošiljanju obvestil o potecenih naročninah in cirkularnih pisem.

Chas. Pogorelec je na agitaciji dosegel že precejšnje uspehe, posebno v par naselbinah v New Mexici. V drugih, je imel delo težavnejše; vročki so križa, brezposelost in pa pomembno posebnega agitacijskega fonda, česar sredstva se bi porabili samo v ta namen.

Pošlo jesen so dobili klubni agitatorji nabiralne pole z apelom, da naj store kolikor morejo pri zbiranju prispevkov. Od zadnje jeseni do konca januarja t. l. je bilo zbrana skupaj \$309.93.

To je seveda premalo, da bi mogli upošlit stalnega agitatorja, magari za plačo, ki bi mu zadoščala le za stroške, toda člani eksekutive JSZ in upravnega odbora Proletarja so v sporazumu s tajnikom in upravnikom Chas. Pogorecem odločili, da on podvzame parmesčeno agitacijsko turo po zapanju. To je zelo obremenilo ostala dva v uradu, klub temu, da je nekaj sodrugov obljudilo pomagati pri raznih delih, na pr. Peter Bernik pri urejevanju oglasov za v Majski Glas in v Prosvetni matici, D. J. Lotrich pri nabiranju oglasov v Majski Glas in Anton Garden kolikor bo utegnil v korespondenčnih zadevah. Poleg teh pomagajo naši mladi člani in članice an-

dalij.

V Pennsylvaniji obiskujejo naselbine na agitaciji Anton Zornik in Bartol Yerant, v vzhodnem Ohiu in West Virginiji Joseph Snay in Slovence v Clevelandu ter okolic Anton Jančev.

Vsi ti in oni, ki delujejo v svojih naselbinah, so označevani od časa do časa v rubriki "Iz našega gibanja" in v seznamu "Agitatorji na delu".

Tako smo agitacijo za Proletarca in JSZ v njunem jubilejnem letu uspešno pričeli. Treba jo tu li enako uspešno nadaljevati.

Dalje naj tu že poudarimo, da je za nadaljevanje široko zasnovane kampanje potrebno, da nadaljujemo tudi z zbranim agitacijskega fonda.

Klicarji v dejavskem gibaju

Ni je slovenske naselbine, iz katere bi v enem ali drugem listu še ne bilo klicarskega dopisa. "Delavec, organiziraj se!" je geslo vseh tih čudovitih klicarjev. Drugi za drugim ponavljajo, da jih kapitalizem izkoristi, da se morajo organizirati, da je treba to in ono.

Te klicarje je treba odprto vprašati: Kaj misljite z vašimi pozivi? Čemu se ne organizirate sami, da bi dali drugim dober vloged?

Delavec je lahko zaveden ali pa nezaveden. Lahko je za politiko brzbrzin, ker mu plidko znanje ne dovršča, da bi jo razumel. Lahko je za strokovno organizacijo indiferent, ker misli, da je to stvar, ki jo priča sama od sebe. Lahko je socialist in zaveden član svoje unije, ale se je potrudil dobiti dovolj znanja. Lahko je komunist, če mu takoj dolge podade. Vse to ima gotovo smisla.

All si je mogoče misliti večje neizraz, kot je delavec iz klicarskega gibanja? "Delavec, organiziraj se" je politično! Hkrati jih v imenu delavških političnih organizacij, pa nati sledu o njih. Tak radikalizem je ustalen. Kapitalizem se mu smeje, če bi se splet brigal zanj.

Ali si ali pa nisi. Ali si zaveden delavških razredov, ki nimajo prav nobenega smisla.

All si mogoče misliti večje neizraz, kot je delavec iz klicarskega gibanja? "Delavec, organiziraj se" je politično! Hkrati jih v imenu delavških političnih organizacij, pa nati sledu o njih. Tak radikalizem je ustalen. Kapitalizem se mu smeje, če bi se splet brigal zanj.

Obnini se politiki v eno določeno smer in bodi karkoli, samo ne klicar! Kajti, kdor samo poziva ne da bi sam vedel kaj hoče, ovira delo onim, ki se izručuje delavščino organizirati in ga vrgači ter vspomovi za borbo.

Obrni se politiki v eno določeno smer in bodi karkoli, samo ne klicar! Kajti, kdor samo poziva ne da bi sam vedel kaj hoče, ovira delo onim, ki se izručuje delavščino organizirati in ga vrgači ter vspomovi za borbo.

Spominski shod v N. Y.

Newyorški socialisti so imeli dne 11. feb. velik shod v spomin padlih avstrijskih socialistov, ki se ga je udeležilo tisoč ljudi.

Nov socialistični list

V High Pointu, N. C., je začel izhajati nov socialistični list "Southern Socialist".

PRIREDBE KLUBOV J. S. Z.

V slednjem seznamu so priredbe klubov JSZ, konferenčnih organizacij in socialističnih pevskih zborov.

Ako priredba vašega kluba ni vključena, nam sporočite.

FEBRUAR.

BRIDGEPORT, O. — Kontest za popularnost in plesna zabava kluba št. 11 JSZ v soboto 16. februarja v dvorani na Boydsville.

STRABANE, PA. — Veselica klubu št. 118 JSZ v soboto 16. februarja v dvorani društva Postonja Jema SNPJ.

CHICAGO, ILL. — Manifestacijski shod v kolizeju na S. Wabash Ave. v nedeljo 17. februarja pop. in protest proti fašizmu ob prilikl občinstva upora socialistov v Avstriji.

CHICAGO, ILL. — Veselica klubu št. 16 na north side v soboto 23. februarja v Aldine Hall.

MAREC.

DETROIT, MICH. — V nedeljo 3. marca prirediti klubu št. 114 in 115 JSZ v Slov. del. domu socialno drama "Rdeče rože".

CHICAGO, ILL. — Slavnost 30-letnica Proletarja v nedeljo 10. marca v dvorani SNPJ.

IMPERIAL, PA. — Konferenca klubov JSZ in društva Prosvetne matice v nedeljo 24. marca dopoldne.

APRIL.

CHICAGO, ILL. — V nedeljo 14. aprila koncert Save v dvorani SNPJ.

CLEVELAND, O. — Koncert soc. pevskega zborja "Zarja" v nedeljo 14. aprila v SND.

CLEVELAND, O. — Veselica klubu št. 49 JSZ v Slov. del. domu, v nedeljo 21. aprila.

MAJ.

JOHNSTOWN, PA. — Majska slavnost klubu št. 5 v soboto 4. maja.

SPRINGFIELD, ILL. — Prvomajska slavnost klubu št. 47 JSZ v vpravitev drame "Razvalina življenja".

WAUKEGAN, ILL. — Konferenca društva Prosvetne matice in klubov JSZ v nedeljo 19. maja v Slov. dom.

WAUKEGAN, ILL. — V nedeljo 19. maja pop. po konferenci JSZ, vpravitev drame "Rdeče rože".

BRIDGEPORT, O. — Konferenca klubov JSZ in društva Prosvetne matice v nedeljo 30. junija.

BRIDGEPORT, O. — Piknik klubu št. 11 in konferenčni organizaciji JSZ v nedeljo 30. junija.

JULIJ.</p

NO. 1431.

Published Weekly at 3639 W. 26th St.

CHICAGO, ILL., February 13, 1935.

VOL. XXX.

Masters of Capital Concede Nothing And Ask Workers To Surrender

Back to the old capitalism! That is the slogan of the National Association of Manufacturers in a "Proposed Platform for Recovery." In March, 1933, the big shots of capitalism were drowning. Industry and banking were crumbling throughout the country. The sinking capitalists and bankers eagerly grasped the rope thrown to them by the Federal Government. They were humble. In their hands the whole capitalist order had almost collapsed in ruins.

They have recovered from their fright and want to march back to 1928. Much of the program is hooey, like the demand that the constitutional "balance between legislative, executive and judicial power" should be maintained. What effect that balance would have on restoring their industry is not disclosed.

They want a Federal sales tax and the withdrawal of the government from all activities that compete with their class. They want "harmonious co-operation of labor, management and investors" in industry. Investors are scattered throughout the country, and how the investor in Pittsburgh steel living in California or Maine can cooperate remains a mystery.

The workers who remain in industry should be "free to bargain collectively or individually" with the masters of industry "in such forms as are mutually satisfactory." Experience has shown that most satisfactory method of bargaining favored by the big shots is not the collective but the individual method, which is futile to the worker facing the giant corporation.

"Protect men in their right to work." That right does not exist for more than ten million. If they could eat the "right" or transform it into shelter and clothing they would be happy. Protecting workers in the right to work while many industries are closed by the very gentle-

men who talk of this right is adding insult to injury.

The program would prohibit sympathetic and general strikes or lockouts, blacklists and boycotts. All labor history shows that the blacklist is almost impossible to detect, while the strike and boycott by their very nature are open. The lockout can easily be effected on the ground that there is no business. The big shots concede nothing on these issues and ask the workers to surrender.

Hours and wages as proposed in 30-hour bills are opposed. Relief "must not entice workers from, or discourage their return to, private employment." That is to say, keep the jobless on rations so low that they will be humbled and will accept a starvation wage if it is offered. Unemployment insurance must not "create further unemployment or make re-employment hazardous." Be kind to the masters of capital, no

matter what happens to their victims.

Our ruling classes would travel back to a point where all the forces that brought on the depression would be again released to work their terrible havoc. Back to the old capitalism! They have forgotten nothing old and will learn nothing new.

The road to deliverance lies ahead, not behind. It leads to Socialism and taking the industries out of the hands of these big-shot failures. This is the job of the working class, the class that has nothing to lose and everything to gain by abolishing the capitalist system.

—The New Leader.

Security?

The army and the navy are said to be seeking one billion out of the four which Roosevelt is trying to get from Congress.

And the bill is supposed to be for security!

A YEAR AGO THIS MONTH

A year ago this month, Austria, a country smaller than the state of Ohio, witnessed within its boundaries one of the cruelest, and bloodiest struggle between democracy and fascism in which hundreds of our comrades lost their lives protecting that which they had built during a fifteen year reign of Social Democracy. Our Austrian fellow workers battling the armed Fascist forces of the Dollfuss government gave up their lives fighting rather than submit to the hedious terror of a fascist regime.

A year has passed. The leader of the Fascist government — Dollfuss — is no more, killed by the same method he used to kill innocent Austrian men, women and children. The Fascist government continues. Many Socialists are still in jail. The terrorism of a dictatorship still exists. Capitalism, through its reactionary forces, is still on top, but its days are numbered. The working class has met defeat many times. Each time our comrades have come back stronger and stronger. Someday — and that day isn't far away, the working class will again arise — wiping out Capitalism and its child, Fascism from this earth.

Our comrades of Austria have not fought in vain. The martyrs of Vienna will not be forgotten. Men and women of their spirit will win out in the end!

This And That From Cleveland

Cleveland, O. — Socialist Singing Society Zarja, branch No. 27 JSF and its English Section invite all their comrades and sympathizers to join them in spending a sociable evening Saturday, February 23. A program of musical selections, recitations and short talks is being arranged. After that we'll wind up the evening by playing "bingo". Refreshments will be served too! Remember—February 23 at 8 P. M., Slovence National Hall (old building, room 1).

Comrade Bransel, member of branch 27 is very ill and is at the Marine Hospital. Comrades and friends wishing to visit him should see Louis Zorko or John Krebel at 6409 St. Clair Ave., concerning visiting hours.

The next concert of Zarja, which will be held Sunday, April 14, will present "It Can't Be Done", a comic operetta, in which a few selected younger members will sing the solo parts. The afternoon performance will constitute the operetta, already mentioned, a humorous skit, and a medley of octets, quartets, and choruses. A more detailed account will be submitted in the near future.

It is a pleasure to note the active interest the young people take in "Zarja", and also, the sub-branch No. 27. Several have accepted responsible positions as follows: Josephine Turk, vice-president; Rose Sumrada, secretary; and Betty Bogatay, custodian.

John Vehar is secretary of the sub-branch No. 27, and Sophie Turkman, is recording secretary.

It seems that Mrs. Obad, nee—Lil Vehar, and Cy Obad regard their new-born son as the eight wonder. The same can be said for Mr. and Mrs. Anthony J. Pierc, who are also proud parents of a baby boy. I hope that, when these two lads grow older,

they will take it upon themselves to follow along the path taken by their dads.—"Cestitke".

Betty Bogatay.

So That's All That's The Matter!

At last the depression problem is solved! A letter to the New York Times kicks Old Man Depression in the slats and he takes the count of nine, gets up, and down he goes for a knockout.

The writer says, says he: "We Americans need a chiropractor to stiffen our backbones, a big dose of iron and steel for our blood, and a lot of bear grease to oil our elbow joints. Instead of whining and complaining, lolling on street corners, or sitting around the stove in the country store, we should realize the stern truth that life at its best is hard, and stiffen our sinews and gird up our loins to overcome life's hardness by overcoming our own softness and weakness."

Having seen your chiropractor, the writer then would urge President Roosevelt to buy all small farms and settle the jobless on them, telling them: "Root, hog or die."

Now then, quit whining, see Doc and have a gin-guzzle with us! —T. N. L.

WAGES GO UP — TAXES GO DOWN

City employees of Marshall, Mich., will get a 10 per cent salary increase this year, and at the same time the citizens will have their taxes reduced to the lowest point in 17 years.

Quite an anomaly, isn't it? It has been made possible, according to The Christian Science Monitor, by a surplus of \$19,000 which the municipal electric light plant has transferred to the municipality's general fund.

And, besides, the city gets approximately \$14,000 worth of street lighting without cost.

PEACE FORCES NOT DISCOURAGED

In spite of the defeat of the world court project before the senate, I still think that the peace movement has made more progress in the last 15 years than any great reform in history ever did in a similar time. The only answer with the peace forces can make is to redouble their efforts to make the United States a constructive force for organized international peace.—Dr. Harry Emerson Fosdick.

The defeat of the world court today must be regarded as a calamity, but only as a minor one, because this defeat will simply mean membership in the court will be postponed. Such membership is inevitable, and all those interested in world peace must join in the effort to bring the United States into the court at the earliest possible moment.—Robert M. Hutchins, President, University of Chicago.

Signs Of The Times

In New York City, unemployed coal wagon drivers trundle baby carriages to relief stations to get their dole of 100 lbs. of coal.

Relief headquarters can't afford to have the coal delivered.

Security?

The army and the navy are said to be seeking one billion out of the four which Roosevelt is trying to get from Congress.

And the bill is supposed to be for security!

UNEMPLOYMENT INSURANCE FOR OHIO

Cleveland, O. — The last meeting of the Yugoslav section for unemployment insurance was interesting and informative. Louis Zorko and Frank Turk, delegates to the Washington congress for the promotion of the Lundeen Bill, gave excellent reports. At this meeting the "Proposed Ohio Unemployment Insurance Bill" was discussed and endorsed. The organization is working in conjunction with the American Federation of Labor Members League to promote this bill.

The bill is complete even to the administrative end, and is one of the finest bits of social legislation within the realm of possible adoption, yet proposed.

It provides a two-week waiting period to the new unemployed, whereupon all normal employable unemployed, without any discrimination, shall receive benefits of \$10 per week and \$3 per dependant.

This bill is in contradistinction from the Old Harrison Bill, which has been re-drafted by a certain group of liberals, forces the state to be liable to the payment of benefits, that is to say: should not enough money accrue from premiums of the employers and employees to cover the demand on benefit payments then the state must use means of taxation to meet benefit disbursements. Should this state of affairs arise, which is most likely, then the proposed bill directs methods of taxation to provide for funds in the channels of high incomes, inheritances and gifts. The bill stipulates that not more than 1% of premium shall be paid by the employee, nor less than 3% premium shall be charged to the employer.

Johnny Rak informs me that the contest on play-writing is still on — and those who have any desire to write plays — may still enter it. You might be a good story teller and don't know it, so try. All you have to do is write a play, sign your name to it, and send it to Proletarec—and maybe win a prize.

Louis Jartz.

NEW DEAL PROFITS

Income tax returns for 1933 show that the prospect of inflation brought a windfall to the big traders and speculators, as it always does. Little of this profit was probably realized in the real estate market, which remained inactive. It was obtained largely in the financial markets, in the wheat pit, in foreign exchange. Here is evidence that a general price raising program is of benefit first and foremost, not to those of low income, but to speculators. Here, in fact, we find a specific source of criticism of the president's policies:

The expectation of inflation which he deliberately stimulated at the beginning led to a growth of speculative profits and of large incomes, without benefiting those lower in the scale. George Soule in February Current History.

Much has been written in the past few years about poverty in the midst of plenty. We have written our share of it. The paradox is a shameful one, utterly unnecessary. We also have assailed the notion that this paradox could be solved by limiting production or destroying products which the people needs.

It was left to a writer in Current History, however, to make one of the most piquant observations on the subject. He says there has been an attempt to get rid of the paradox by abolishing the plenty, not the poverty.

Of course, that is what we and others have said in different words, but he put it in a very striking form. It is exactly what the Roosevelt administra-

tion has been futilely and foolishly attempting to do: to abolish the paradox of poverty in the midst of plenty by abolishing, not the poverty, but the plenty!

The result of this absurd policy is that there are now nearly 20,000,000 men, women and children on relief in this country, living on a crust, so to speak; that is, living on the very least that will make soul and body hang together, instead of the great abundance which would make for fullness of life. Many millions of others are but little better off.

How long do the American people have to put up with this folly?

Well, we are sorry to say, that the American people probably have to put up with it until they acquire sense enough

to demand that it be stopped. Last November they voted to have it continue. Nevertheless, if they should wake up, they could still bring pressure to bear for a change of policy.

The doors of the industries could be thrown open at any time, giving employment to all of the unemployed, and manufacturing badly needed products. The government would have to take them over, to be sure, and that is what the people should demand.

Recent events show what can be done by making a loud enough demand. There are millions of unemployed, and they have millions of employed sympathizers. Let them demand what they should have—steady employment at good wages in public industries.

—The Milwaukee Leader.

SEARCHLIGHT

By
DONALD
J. LOTRICH

We've been getting pretty critical about some of our Socialist functions lately. At least, we tried to point out our deficiencies and our shortcomings. Yet, no one can deny that we did not give praise and rejoicing where it was due. Nevertheless, we have always tried to be tolerant no matter how serious the charges.

Everything went lovely with the Tony Sender meeting at the Chicago Woman's Club on Feb. 3 except that some of us had expected a different kind of a lecture. Tony Sender uses unusually high English words but she told us of none of the things we haven't heard so frequently before. What we have expected was more of an inner soul speech which would tell us more intimately of the tense moments just before and just after Hitler came to power. Branch No. 1 of the Yugoslav Federation was well represented at this meeting with about 10% of the total attendance. This speaks well for branch No. 1 and not so well for the rest of the Cook County movement. The coffee was exceeding good.

Our Federation has lacked organizers and solicitors something terrible. And since none of our comrades could take the time to travel, comrade Chas Pogorelec, secretary of the Federation, stepped out for a few months. He is making his rounds down the southern course thru Arizona and New Mexico to California from where he will go to Oregon and Washington and then back thru Wyoming, Montana, Colorado, etc. So far comrade Pogorelec has been very successful in securing subs for Proletarec and in selling various books and literature and it is hoped that the rest of his journey will be even more fruitful.

With comrade Pogorelec out on the road the office work will be handled by J. Rak with the assistance of several Chicago comrades. We are already at work on our 30th anniversary issue of the May Herald and it is in this endeavor that we urge our many friends, comrades and sympathizers, to expend extra efforts to get a large circulation for this worthy venture. We must have ads and financial contributions too and above all many orders for it.

It has been pretty much agreed that comrade John Tercel of Canonsburg, Pa., will go to Detroit, Mich., for a similar mission on the 21st of February. The special campaign committee of the Federation was in a short session last Friday night again and adopted an appeal for renewed activity among our comrades and branches. It is our desire that comrade Zavoksek of Waukegan spend

No 3 issue of Arise has been sold out. We had 20 of them and had no difficulty selling all of them. It's a good magazine and the contents of issue 3 are very good. We will order 30 of issue 4 and we ask our comrades to purchase it from our literature committee.

Election Returns

The Ins were in and the Outs were out.

Now the Outs are in and the Ins are out.

And some folks shout and some folks pout.

But what in the 'ell is it all about?

The Operating Engineer.

Two Of A Kind

"We must make the world safe for democracy." — Woodrow Wilson.

"We must take the profits out of war." — Franklin D. Roosevelt.

Close Tongue

Florist: Want to say it with flowers? About three dozen roses, say?

Cyril: How about six—I don't want to say too much!

SOCIALIST RALLY AT COLISEUM SUNDAY

Chicago. — Norman Thomas, Joseph Schlossberg of the Amalgamated Clothing Workers and Al Benson former Socialist sheriff of Milwaukee will speak at a mass meeting Sunday, February 17, at 3 P.M. at the Chicago Coliseum arranged by the Chicago Socialists and trade unions. This rally and meeting will serve a threefold purpose. It will launch the United Socialist Drive in Cook County which undertook a quota of \$3,000 and wind up the drive for 60,000 signatures necessary to nominate a Mayor for the coming elections.

Finally the meeting will be the scene of an impressive memorial for the Socialist victims of the Fascist in the Austrian Civil War a year ago. In this ceremony the Socialist Guard will be assisted by the Amalgamated Clothing Workers Women's Chorus who will render a number of fine selections.

Tickets are 10¢ in advance and 25¢ at the door. They are available from all party members. A more detailed announcement of this meeting is published on page 1.

John Baer, in "Labor" Washington, D. C.